

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera întâi)

27 noiembrie 2018 *

„Acces la documente – Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 – Documente și informații referitoare la o decizie a Comisiei de a pune capăt unei «scrisori de acord și de aderare la Team Europe» – Refuzul accesului – Excepție referitoare la protecția vieții private și la protecția indivizilor – Protecția datelor personale – Regulamentul (CE) nr. 45/2001 – Refuzul transferului – Articolele 7, 47 și 48 din Carta drepturilor fundamentale – Răspundere extracontractuală”

În cauzele conexe T-314/16 și T-435/16,

VG, în calitate de moștenitoare universală a lui MS, reprezentată inițial de L. Levi și de M. Vandebussche și ulterior de L. Levi, avocați,

reclamantă,

împotriva

Comisiei Europene, reprezentată inițial de F. Clotuche-Duvieusart și de A.-C. Simon și ulterior de F. Clotuche-Duvieusart și de B. Mongin, în calitate de agenți,

pârâtă,

având ca obiect, pe de o parte, o cerere întemeiată pe articolul 263 TFUE prin care se solicită anularea Deciziilor Comisiei din 2 februarie 2016 și din 19 aprilie 2016 de respingere a cererii de acces al lui MS la documentele care îl privesc și a Deciziei Comisiei din 16 iunie 2016 de respingere a cererii acestuia de a i se transfera datele cu caracter personal care îl privesc cuprinse în documentele vizate de această cerere de acces și, pe de altă parte, o cerere întemeiată pe articolul 268 TFUE prin care se solicită repararea prejudiciului pe care MS pretinde că l-a suferit din cauza refuzul accesului și al transferului,

TRIBUNALUL (Camera întâi),

compus din doamna I. Pelikánová, președinte, domnii V. Valančius și U. Öberg (raportor), judecători,
grefier: doamna G. Predonzani, administrator,

având în vedere faza scrisă și în urma ședinței din 6 martie 2018,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: franceza.

Hotărâre

I. Situația de fapt

A. Fapte anterioare introducerii acțiunii

- 1 MS a fost membru al rețelei Team Europe între 20 iulie 2011 și 10 aprilie 2013.
- 2 Rețeaua Team Europe este o rețea locală de comunicare a cărei sarcină principală este de a asista reprezentanțele Comisiei Europene în cadrul comunicării acestora privind politicile europene la nivel local și ai cărei membri acționează în calitate de conferențieri, de moderatori, de animatori de evenimente și de experți în comunicare.
- 3 Relația dintre membrii rețelei Team Europe și Uniunea Europeană, reprezentată de Comisie, este stabilită într-o „scrisoare de acord și de aderare la Team Europe” (denumită în continuare „scrisoarea de acord”). Această scrisoare prevede că fiecare parte are posibilitatea de a renunța, în orice moment, la acest acord în scris, fără vreo altă condiție. De asemenea, ea indică în esență că acești membri nu sunt remunerați de Comisie. Ea arată, în plus, că membrii menționați acționează pe bază de voluntariat, însă pot accepta, în anumite condiții, rambursarea cheltuielilor pe care le-au efectuat sau o compensație rezonabilă din partea organizatorilor manifestațiilor la care aceștia participă.
- 4 La 10 aprilie 2013, șeful reprezentanței Comisiei în Franța (denumită în continuare „reprezentanța”) l-a contactat pe MS, prin telefon, ca urmare a primirii unei reclamații referitoare la un comportament nedorit al său, care provenea de la mai multe femei care participaseră la o conferință sau la un atelier al rețelei Team Europe. Ulterior acestei conversații, el l-a informat pe MS, prin poștă, că punea capăt colaborării sale cu această rețea, cu efect imediat, conform dispozițiilor scrisorii de acord.
- 5 La 6 iunie 2013, MS a depus o plângere la Mediatorul european împotriva deciziei Comisiei de încetare a colaborării sale cu rețeaua Team Europe.
- 6 În cursul procedurii în fața Mediatorului, MS a fost informat că Comisia își întemeiasse Decizia din 10 aprilie 2013 de încetare a colaborării sale cu rețeaua Team Europe pe trei documente, și anume, în primul rând, pe o reclamație care emana de la o persoană care participase la una dintre conferințele organizate de rețeaua Team Europe (denumită în continuare „X”), în al doilea rând, pe un e-mail care fusese trimis de acesta lui X (cu Y, o altă persoană, în copie) și, în al treilea rând, pe o conversație pe care acesta a avut-o cu X pe o rețea socială (denumite în continuare „documentele în litigiu”). În plus, el a fost informat că Comisia arătase că soliditatea dosarului era confirmată de noi elemente care au apărut în cursul procedurii, întrucât mai mulți membri ai personalului reprezentanței (denumiți în continuare „membrii reprezentanței”) au confirmat direcției lor că mai mulți agenți ai Direcției Generale (DG) Comunicare a acestei instituții, dintre care doi lucrau la reprezentanță și doi își îndeplineau funcțiile la Bruxelles (Belgia) (denumiți în continuare „agenții Comisiei”), fuseseră, încă din anul 2013, ținta unor remarci inoportune din partea sa (denumite în continuare „mărturiile în litigiu”). Comisia nu i-a comunicat lui MS nici documentele, nici mărturiile în litigiu.
- 7 Prin Decizia din 19 noiembrie 2015, Mediatorul și-a închis ancheta cu privire la plângerea formulată de MS. În cadrul acestei decizii, Mediatorul a constatat în special un caz de administrare defectuoasă, pentru motivul că Comisia nu îl ascultase în mod adecvat pe MS și nici nu procedase la o evaluare suficient de aprofundată a speței înainte de adoptarea Deciziei din 10 aprilie 2013 de încetare a colaborării acestuia cu rețeaua Team Europe. Comisia nu a adoptat nicio măsură cu privire la MS ca urmare a introducerii acestei plângeri și a deciziei Mediatorului.

- 8 Prin scrisoarea din 18 decembrie 2015, MS a adresat șefului reprezentanței, în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2001 privind accesul publicului la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei (JO 2001, L 145, p. 45, Ediție specială, 01/vol. 03, p. 76), o cerere inițială de acces la documentele și la mărturiile în litigiu, precum și la numele persoanelor care emisese aceste mărturii.
- 9 Prin scrisoarea din 2 februarie 2016, directorul general al DG Comunicare a Comisiei, după consultarea lui X, descrisă ca fiind autoarea documentelor în litigiu, a refuzat accesul lui MS la aceste documente (denumită în continuare „Decizia din 2 februarie 2016”). Acest refuz era întemeiat pe excepția prevăzută la articolul 4 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1049/2001 și privea protecția vieții private și a integrității individului, întrucât documentele în litigiu cuprindeau anumite date cu caracter personal ale unor terți și nu se dovedise că accesul la aceste date îi era necesar lui MS și nu ar aduce atingere intereselor legitime ale terților. În ceea ce privea cererea de acces la mărturiile în litigiu, Comisia a adăugat că aceste mărturii nu fuseseră luate în considerare la momentul adoptării Deciziei sale din 10 aprilie 2013 de încetare a colaborării lui MS cu rețeaua Team Europe.
- 10 Prin scrisoarea din 19 februarie 2016, MS a formulat o cerere de confirmare, în cadrul căreia aducea justificări cu privire la necesitatea de a avea acces la documentele în litigiu și la inexistența unei atingeri aduse intereselor legitime ale unor terți printr-un astfel de acces. În cadrul acestei cereri de confirmare, el formula, în plus, o cerere de transfer al datelor cu caracter personal care îl priveau, cuprinse în documentele în litigiu (denumite în continuare „datele personale în litigiu”), întemeiată pe articolul 13 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2000 privind protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile și organele comunitare și privind libera circulație a acestor date (JO 2001, L 8, p. 1, Ediție specială, 13/vol. 30, p. 142).
- 11 Prin Decizia din 19 aprilie 2016, Secretarul general al Comisiei a răspuns la cererea de confirmare (denumită în continuare „Decizia din 19 aprilie 2016”). Pe de o parte, el a precizat că mărturiile în litigiu nu îi puteau fi comunicate lui MS, întrucât nu fuseseră consemnate într-un document. Pe de altă parte, el a refuzat accesul lui MS la documentele în litigiu, întemeindu-se pe excepțiile prevăzute la articolul 4 alineatul (1) litera (b) și la alineatul (2) a doua liniuță din Regulamentul nr. 1049/2001 referitoare la protecția vieții private și a integrității individului și, respectiv, la protecția procedurilor jurisdicționale. În plus, în această decizie, el a indicat că cererea de transfer al datelor personale în litigiu nu făcea parte din domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 1049/2001 și că ea urma să fie transmisă DG Comunicare, serviciul competent să răspundă la aceasta.
- 12 Prin scrisoarea din 16 iunie 2016, șeful reprezentanței a respins cererea de transfer al datelor personale în litigiu (denumită în continuare „Decizia din 16 iunie 2016”). În această privință, el a considerat că, „având în vedere diferendul dintre [...] [MS] și persoanele citate în mărturiile [în litigiu], [reieșea] că aceste persoane [exprimasera] motive legitime de a se teme de o atingere [adusă] intereselor lor *ad personam*” și că, în vederea asigurării drepturilor și libertăților acestor persoane, aceste date personale nu îi puteau fi transferate lui MS.
- 13 MS a sesizat totodată Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor (AEPD), în temeiul articolului 20 alineatele (3) și (4) din Regulamentul nr. 45/2001. Prin Decizia AEPD din 3 februarie 2017, procedura în acea cauză a fost suspendată în așteptarea hotărârilor care urmează să se pronunțe în prezentele cauze.

B. Fapte ulterioare introducerii acțiunii

- 14 Prin actul depus la grefa Tribunalului la 19 iulie 2016, MS a introdus o acțiune prin care a solicitat obligarea Comisiei la plata de daune-interese ca urmare a Deciziei acesteia din 10 aprilie 2013 de încetare a colaborării sale cu rețeaua Team Europe. Această acțiune a fost înregistrată cu numărul de referință T-17/16.
- 15 Prin Ordonanța din 31 mai 2017, MS/Comisia (T-17/16, nepublicată, EU:T:2017:379), Tribunalul a respins cererea în despăgubire a lui MS ca vădit inadmisibilă, întrucât obiectul acțiunii era de natură contractuală și nu era, așadar, în lipsa unei clauze compromisorii, de competența sa.
- 16 La 5 ianuarie 2018, MS a introdus recurs împotriva acelei ordonanțe.

II. Procedura și concluziile părților

- 17 Prin actele depuse la grefa Tribunalului la 15 iunie și 1 august 2016, MS a introdus două cereri de asistență judiciară.
- 18 Prin Ordonanțele din 30 septembrie și din 28 noiembrie 2016, președintele Tribunalului a admis cererea formulată de MS de acordare a asistenței judiciare și, respectiv, a desemnat un avocat.
- 19 Prin cererile introductive depuse la grefa Tribunalului la 15 și 22 decembrie 2016, MS a formulat acțiunile care au fost înregistrate cu numerele de referință T-314/16 și T-435/16.
- 20 În cauza T-314/16, prin Ordonanța din 6 iulie 2017, Tribunalul a obligat Comisia, în aplicarea articolului 91 litera (c), a articolului 92 alineatul (1) și a articolului 104 din Regulamentul de procedură al Tribunalului, să prezinte toate documentele pe care se întemeia Decizia acesteia din 10 aprilie 2013 prin care a dispus încetarea participării lui MS la rețeaua Team Europe.
- 21 La 14 iulie 2017, Comisia a prezentat documentele în litigiu, solicitând aplicarea regimului de confidențialitate în privința acestor documente față de MS. Conform articolului 104 din Regulamentul de procedură, documentele nu i-au fost comunicate lui MS.
- 22 La propunerea judecătorului raportor, Tribunalul (Camera întâi) a decis deschiderea fazei orale a procedurii și, în cadrul măsurilor de organizare a procedurii prevăzute la articolul 89 din Regulamentul de procedură, a invitat Comisia să răspundă la anumite întrebări. Comisia a dat curs acestei cereri în termenul stabilit.
- 23 Prin Ordonanța președintelui Camerei întâi a Tribunalului din 30 ianuarie 2018, cauzele T-314/16 și T-435/16 au fost conexe pentru buna desfășurare a procedurii orale și în vederea pronunțării deciziei prin care se finalizează judecata, conform articolului 68 din Regulamentul de procedură.
- 24 La 19 februarie 2018, avocatul lui MS a informat grefa Tribunalului că acesta din urmă a decedat. Prin urmare, Tribunalul a fost informat că reclamanta, VG, în calitate de moștenitoare universală a lui MS, a decis să continue acțiunile.
- 25 În cauza T-314/16, reclamanta, în calitate de moștenitoare universală a lui MS, solicită Tribunalului:
- anularea Deciziei din 2 februarie 2016 de respingere a cererii de acces al lui MS la documentele în litigiu și a Deciziei din 19 aprilie 2016 de confirmare a acestei respingeri;
 - obligarea Comisiei la repararea prejudiciului moral, evaluat la 20 000 de euro, pe care MS l-ar fi suferit din cauza refuzului de a i se acorda accesul la documentele în litigiu;

- obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.
- 26 Comisia solicită Tribunalului:
- respingerea acțiunii;
 - obligarea reclamantei, în calitate de moștenitoare universală a lui MS, la plata cheltuielilor de judecată.
- 27 În cauza T-435/16, reclamanta, în calitate de moștenitoare universală a lui MS, solicită Tribunalului:
- anularea Deciziei din 16 iunie 2016 de respingere a cererii lui MS de a i se transfera aceste date personale;
 - obligarea Comisiei la repararea prejudiciului moral, evaluat la 20 000 de euro, pe care MS l-ar fi suferit din cauza refuzului de a i se transfera datele personale în litigiu;
 - obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.
- 28 Comisia solicită Tribunalului:
- respingerea acțiunii;
 - obligarea reclamantei, în calitate de moștenitoare universală a lui MS, la plata cheltuielilor de judecată.

III. În drept

A. Cu privire la cererea de nepronunțare asupra fondului formulată de Comisie în cauza T-435/16

- 29 În ședință, Comisia a susținut că, din cauza decesului lui MS, acțiunea în cauza T-435/16 a rămas fără obiect și că, în consecință, nu mai este necesară pronunțarea asupra acesteia. Articolul 2 litera (a) din Regulamentul nr. 45/2001 ar defini persoana vizată ca fiind „o persoană fizică identificată sau identificabilă”, astfel încât acesta nu s-ar aplica datelor persoanelor decedate, iar drepturile pe care le-ar fi invocat MS ar fi fost netransmisibile.
- 30 Prin cererea formulată, Comisia arată în esență că reclamanta, în calitate de moștenitoare universală a lui MS, și-ar fi pierdut interesul în soluționarea litigiului ca urmare a decesului lui MS.
- 31 În această privință, reiese din jurisprudență că o acțiune în anulare inițiată de destinatarul unui act poate fi continuată de avândul-cauză cu titlu universal al acestuia, în special în cazul decesului unei persoane fizice (a se vedea Ordonanța din 12 iulie 2016, Yanukovych/Consiliul, T-347/14, EU:T:2016:433, punctul 67 și jurisprudența citată). În același mod, avândul-cauză cu titlu universal poate continua o acțiune în despăgubirea unui prejudiciu moral pretins suferit de defunct, din moment ce acesta din urmă invocase beneficiul acestei acțiuni în interesul său înainte să decedeze, astfel încât această acțiune figura în patrimoniul său la momentul succesiunii.

- 32 În plus, rezultă dintr-o jurisprudență constantă că interesul unui reclamant de a exercita acțiunea trebuie să persiste până la pronunțarea hotărârii judecătorești, sub sancțiunea nepronunțării asupra fondului, ceea ce presupune ca acțiunea să fie susceptibilă, prin rezultatul său, să aducă un beneficiu părții care a formulat-o (a se vedea Ordonanța din 12 iulie 2016, Yanukovych/Consiliul, T-347/14, EU:T:2016:433, punctul 67 și jurisprudența citată).
- 33 În speță, astfel cum s-a arătat la punctul 24 de mai sus, MS a decedat după ce a introdus prezentele acțiuni, iar reprezentantul său a indicat că reclamanta dorea să continue aceste acțiuni, în calitate de moștenitoare universală a fiului său defunct, prezentând o declarație scrisă a acesteia în acest sens, certificatul oficial de deces, precum și cartea de identitate a acesteia.
- 34 Acțiunea în cauza T-435/16 viza în special ca MS să obțină transferul datelor personale în litigiu, precum și repararea prejudiciului moral pe care el pretindea că l-a suferit din cauza respingerii, de către Comisie, a cererii sale de transfer. Nu este contestat faptul că aceste date personale priveau comportamentele nedorite ale lui MS legate de colaborarea sa cu rețeaua Team Europe (a se vedea punctul 4 de mai sus) și erau de natură să dăuneze în special reputației și onoarei sale, în calitate de colaborator la această rețea. În plus, nu este contestat faptul că aceste date au stat la baza Deciziei Comisiei din 10 aprilie 2013 de încetare a colaborării lui MS cu această rețea (a se vedea punctul 6 de mai sus).
- 35 În aceste împrejurări, din moment ce, astfel cum s-a precizat la punctul 31 de mai sus, avândul-cauză cu titlu universal al lui MS are dreptul să continue procedura, interesul său de a exercita acțiunea este menținut, în pofida decesului lui MS, în vederea obținerii anulării Deciziei din 16 iunie 2016 de respingere a cererii lui MS de a i se transfera datele personale în litigiu și de reparare a prejudiciului moral pe care MS l-ar fi suferit din cauza acestei respingeri de către Comisie a cererii sale de a i se transfera datele menționate.
- 36 În aceste împrejurări, interesul reclamantei de a continua acțiunea în cauza T-435/16, în calitatea sa de moștenitoare universală a lui MS, persistă în pofida decesului acestuia din urmă.
- 37 În consecință, cererea de nepronunțare asupra fondului formulată de Comisie în cauza T-435/16 trebuie respinsă.

B. Cu privire la fond

1. Cu privire la cererile de anulare

a) Cu privire la cererea de anulare a Deciziilor din 2 februarie și 19 aprilie 2016, în măsura în care privesc respingerea cererii de acces al lui MS la mărturiile în litigiu

- 38 Posibilitatea unei instituții a Uniunii de a admite o cerere de acces la documentele instituțiilor, în sensul articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1049/2001, presupune, în mod vădit, ca documentele vizate de această cerere să existe (Hotărârea din 2 octombrie 2014, Strack/Comisia, C-127/13 P, EU:C:2014:2250, punctul 38; a se vedea de asemenea Hotărârea din 11 iunie 2015, McCullough/Cedefop, T-496/13, nepublicată, EU:T:2015:374, punctul 49 și jurisprudența citată).
- 39 Potrivit jurisprudenței, orice declarație a instituțiilor referitoare la inexistența unor documente solicitate se bucură de prezumția de legalitate. Prin urmare, această declarație se bucură de o prezumție de veridicitate. Cu toate acestea, este vorba despre o prezumție simplă pe care reclamanta, în calitate de moștenitoare universală a lui MS, o poate răsturna prin orice mijloace, pe baza unor indicii pertinente și concordante (a se vedea Hotărârea din 11 iunie 2015, McCullough/Cedefop, T-496/13, nepublicată, EU:T:2015:374, punctul 50 și jurisprudența citată).

- 40 În speță, Comisia, prin Decizia din 2 februarie 2016, a refuzat accesul la mărturiile în litigiu, invocând excepția prevăzută la articolul 4 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1049/2001 și explicând că nu a luat în considerare aceste mărturii în Decizia din 10 aprilie 2013 de încetare a colaborării reclamantului cu rețeaua Team Europe. În continuare, în Decizia din 19 aprilie 2016, ea a arătat că mărturiile în litigiu nu au fost consemnate într-un document.
- 41 În răspunsul la o măsură de organizare a procedurii a Tribunalului, Comisia a confirmat că „nu dispun[ea] de nicio înregistrare scrisă a acestor mărturii [...] și, deci, nu dețin[ea] documente care să cuprindă mărturiile [în litigiu]”. Ținând seama de această declarație și de lipsa unor elemente de probă prezentate de reclamantă, în calitate de moștenitoare universală a lui MS, în vederea răsturnării prezumției de legalitate și de veridicitate de care aceasta beneficiază, în speță, nu există motive suficiente care să permită punerea la îndoială a acestei declarații.
- 42 În consecință, este necesar să se respingă cererea de anulare a Deciziilor din 2 februarie și 19 aprilie 2016, în măsura în care privesc respingerea cererii de acces al lui MS la mărturiile în litigiu, fără să fie necesară pronunțarea asupra admisibilității cererii de anulare în măsura în care privește Decizia din 2 februarie 2016.

b) Cu privire la cererea de anulare a Deciziilor din 2 februarie și 19 aprilie 2016, în măsura în care acestea privesc respingerea cererii de acces al lui MS la documentele în litigiu

- 43 În susținerea prezentei cereri de anulare, reclamanta, în calitate de moștenitoare universală a lui MS, invocă în esență două motive. Primul motiv este întemeiat pe încălcarea articolului 2 și a articolului 4 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1049/2001 și pe încălcarea articolului 2 și a articolului 4 alineatul (2) a doua liniuță din acest regulament. Al doilea motiv este întemeiat pe încălcarea obligației de motivare, a dreptului la apărare și a principiilor respectării vieții private și proporționalității.

1) Cu privire la primul aspect al primului motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 2 și a articolului 4 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1049/2001

- 44 Reclamanta susține că, deși documentele în litigiu cuprind date cu caracter personal referitoare la X și la alți terți, Comisia nu a demonstrat că divulgarea acestor documente ar aduce atingere în mod concret și efectiv protecției vieții private și integrității lui X sau celei a celorlalți terți care ar fi menționați în aceste documente.
- 45 În plus, reclamanta, în calitate de moștenitoare universală a lui MS, justifică lipsa riscului pentru interesele legitime ale terților prin „finalitatea demersului său [care urmărește] restabilirea adevărului și a onoarei lui MS”. Ea adaugă că reproșurile l-ar viza exclusiv pe acesta, astfel încât divulgarea documentelor în litigiu nu ar putea aduce atingere protecției vieții private și integrității lui X sau a celei a celorlalți terți care ar fi de asemenea menționați în acestea.
- 46 În această privință, reclamanta, în calitate de moștenitoare universală a lui MS, se referă la faptul că Mediatorul a constatat deja, la punctul 32 din propunerea sa de soluționare pe cale amiabilă, că Comisia „nu făcu[se] proba unui risc real pentru [...] interesele legitime ale lui [X]”.
- 47 Reclamanta, în calitate de moștenitoare universală a lui MS, invocă de asemenea faptul că a demonstrat necesitatea transferului datelor personale în litigiu în temeiul articolului 8 litera (b) din Regulamentul nr. 45/2001. Potrivit acesteia, documentele în litigiu ar fi indispensabile pentru înțelegerea acuzațiilor Comisiei față de MS și a Deciziei acesteia din 10 aprilie 2013 de încetare a colaborării lui MS cu rețeaua Team Europe, precum și pentru demonstrarea caracterului neîntemeiat al acuzațiilor Comisiei.

Ea a explicat că MS era deja în posesia corespondenței dintre el și X prin intermediul unei rețele sociale și prin poșta electronică, însă contesta autenticitatea documentelor în litigiu la care nu avusese acces.

- 48 Întemeindu-se pe Hotărârea din 22 mai 2012, Internationaler Hilfsfonds/Comisia (T-300/10, EU:T:2012:247, punctul 107), reclamanta arată în sfârșit că documentele în litigiu nu ar deveni publice dacă ar fi divulgate în temeiul Regulamentului nr. 1049/2001.
- 49 În primul rând, Tribunalul amintește că Regulamentul nr. 1049/2001 urmărește, astfel cum se indică în considerentul (4) și la articolul 1 din acesta, să confere publicului un drept de acces la documentele instituțiilor cât mai larg posibil (a se vedea Hotărârea din 21 iulie 2011, Suedia/MyTravel și Comisia, C-506/08 P, EU:C:2011:496, punctul 73 și jurisprudența citată).
- 50 În temeiul articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1049/2001, dispozițiile referitoare la accesul public la documente se aplică tuturor documentelor deținute de Comisie, mai precis, tuturor documentelor întocmite sau primite de aceasta și aflate în posesia sa, în toate domeniile de activitate ale Uniunii Europene.
- 51 Din moment ce Regulamentul nr. 1049/2001 urmărește să garanteze accesul oricărei persoane la documente, un document divulgat în temeiul dispozițiilor sale intră în domeniul public (Hotărârea din 21 mai 2014, Catinis/Comisia, T-447/11, EU:T:2014:267, punctul 62, și Hotărârea din 15 iulie 2015, Dennekamp/Parlamentul, T-115/13, EU:T:2015:497, punctul 67).
- 52 În această privință, este adevărat că Tribunalul a constatat că divulgarea unor date cu caracter personal care îl privesc exclusiv pe solicitantul de acces în cauză nu poate fi înlăturată pentru motivul că ar aduce atingere protecției vieții private și integrității individului (a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 mai 2012, Internationaler Hilfsfonds/Comisia, T-300/10, EU:T:2012:247, punctele 107-109, și Hotărârea din 12 mai 2015, Unión de Almacenistas de Hierros de España/Comisia, T-623/13, EU:T:2015:268, punctul 91).
- 53 Cu toate acestea și contrar argumentelor reclamantei, această jurisprudență nu se aplică în prezenta cauză, din moment ce documentele în litigiu cuprind date cu caracter personal care nu îl privesc exclusiv pe MS.
- 54 Astfel, reiese în mod explicit din Hotărârea din 22 mai 2012, Internationaler Hilfsfonds/Comisia (T-300/10, EU:T:2012:247, punctul 109), că, deși protecția interesului vizat la articolul 4 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1049/2001 nu este necesară în raport cu solicitantul de acces, ea trebuie garantată, în schimb, în conformitate cu dispozițiile Regulamentului nr. 45/2001, în raport cu terții.
- 55 În al doilea rând, trebuie constatat că dreptul de acces la documente nu depinde de natura interesului particular pe care solicitantul accesului l-ar putea sau nu l-ar putea avea în a obține informația solicitată (Hotărârea din 21 mai 2014, Catinis/Comisia, T-447/11, EU:T:2014:267, punctul 61; a se vedea de asemenea în acest sens Hotărârea din 1 februarie 2007, Sison/Consiliul, C-266/05 P, EU:C:2007:75, punctul 43).
- 56 Pe de altă parte, în măsura în care solicitantul de acces, în calitate de membru al publicului, nu trebuie să își justifice cererea de acces la documente, interesul real pe care îl poate reprezenta pentru solicitant divulgarea documentelor în cauză este de asemenea lipsit de relevanță din perspectiva Regulamentului nr. 1049/2001 (a se vedea Hotărârea din 26 aprilie 2016, Starck/Comisia, T-221/08, EU:T:2016:242, punctul 252 și jurisprudența citată).
- 57 În al treilea rând, este necesar să se constate că Regulamentul nr. 1049/2001, în conformitate cu considerentul (11) al acestuia, prevede la articolul 4 un regim de excepții care autorizează instituțiile să respingă cererile de acces la un document în cazul în care divulgarea conținutului acestuia din

urmă ar putea aduce atingere unuia dintre interesele protejate prin acest articol (a se vedea Hotărârea din 21 iulie 2011, *Suedia/MyTravel și Comisia*, C-506/08 P, EU:C:2011:496, punctul 74 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 13 ianuarie 2017, *Deza/ECHA*, T-189/14, EU:T:2017:4, punctul 51 și jurisprudența citată).

- 58 În această privință, articolul 4 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1049/2001 prevede că instituțiile resping cererile de acces la un document în cazul în care divulgarea conținutului ar putea aduce atingere protecției vieții private și integrității indivizilor, în special în conformitate cu legislația Uniunii privind protecția datelor personale. Această dispoziție, care instituie un regim specific și consolidat de protecție a persoanelor ale căror date cu caracter personal ar putea, eventual, să fie comunicate public, impune ca atingerea eventuală adusă vieții private și integrității lor să fie întotdeauna analizată și apreciată în conformitate în special cu Regulamentul nr. 45/2001 (a se vedea Hotărârea din 7 iulie 2015, *Axa Versicherung/Comisia*, T-677/13, EU:T:2015:473, punctele 138 și 139 și jurisprudența citată).
- 59 Prin urmare, în cazul în care o instituție decide să refuze accesul la un document a cărui comunicare i-a fost cerută, acesteia îi revine, în principiu, obligația de a furniza explicații cu privire la modul în care accesul la acest document ar putea să aducă atingere concret și efectiv interesului protejat de o excepție prevăzută la articolul 4 din Regulamentul nr. 1049/2001 și invocată de această instituție. În plus, riscul unei astfel de atingeri trebuie să fie previzibil în mod rezonabil, iar nu pur ipotetic (Hotărârea din 21 iulie 2011, *Suedia/MyTravel și Comisia*, C-506/08 P, EU:C:2011:496, punctul 76 și jurisprudența citată).
- 60 Acest regim de excepții este întemeiat pe o analiză comparativă a intereselor contrare într-o situație dată, și anume, pe de o parte, interesele care ar fi favorizate de divulgarea conținutului documentelor în cauză și, pe de altă parte, cele care ar fi amenințate prin această divulgare. Decizia adoptată cu privire la o cerere de acces la documente depinde de interesul care trebuie să prevaleze în speță (Hotărârea din 14 noiembrie 2013, *LPN și Finlanda/Comisia*, C-514/11 P și C-605/11 P, EU:C:2013:738, punctul 42).
- 61 În speță, nu se constată că documentele în litigiu cuprind date cu caracter personal care să îi privească atât pe MS, cât și pe X și pe alți terți.
- 62 Potrivit articolului 2 litera (a) din Regulamentul nr. 45/2001, expresia „date cu caracter personal” înseamnă „orice informație referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă; o persoană identificabilă este o persoană care poate fi identificată, direct sau indirect, în special prin referire la un număr de identificare sau la unul sau mai multe elemente specifice, proprii identității sale fizice, fiziologice, psihice, economice, culturale sau sociale”.
- 63 Reiese din articolul 2 litera (a) din Regulamentul nr. 45/2001 și din jurisprudența Curții (Hotărârea din 29 iunie 2010, *Comisia/Bavarian Lager*, C-28/08 P, EU:C:2010:378, punctul 68, și Hotărârea din 23 noiembrie 2011, *Dennekamp/Parlamentul*, T-82/09, nepublicată, EU:T:2011:688, punctul 27), că numele și prenumele pot fi considerate date cu caracter personal.
- 64 Pe lângă datele nominative, trebuie să se considere că elementele de informație care se raportează la activitățile profesionale exercitate de o persoană pot fi de asemenea considerate date cu caracter personal din moment ce, pe de o parte, este vorba de informații referitoare la condițiile de muncă ale respectivelor persoane, iar pe de altă parte, aceste informații pot permite identificarea în mod indirect, întrucât pot fi legate de o dată sau de o perioadă calendaristică precisă, a unei persoane fizice în sensul dispoziției menționate mai sus (a se vedea Hotărârea din 22 mai 2012, *Internationaler Hilfsfonds/Comisia*, T-300/10, EU:T:2012:247, punctul 117 și jurisprudența citată).

- 65 În plus, Curtea a statuat că utilizarea expresiei „orice informație” în cadrul definiției noțiunii „date cu caracter personal” reflectă obiectivul legiuitorului Uniunii de a atribui un sens larg acestei noțiuni, care nu este restrânsă la informațiile sensibile sau de ordin privat, ci înglobează potențial orice tip de informații, atât obiective, cât și subiective, sub formă de opinii sau de aprecieri, cu condiția ca acestea să fie „referitoare” la persoana vizată (Hotărârea din 20 decembrie 2017, Nowak, C-434/16, EU:C:2017:994, punctul 34).
- 66 Potrivit articolului 8 litera (b) din Regulamentul nr. 45/2001, datele cu caracter personal nu pot, în principiu, să fie transferate decât în cazul în care destinatarul demonstrează că există necesitatea transferului de date și nu există niciun motiv să se presupună că transferul ar putea aduce atingere intereselor legitime ale persoanei vizate.
- 67 În acest context, îi revine mai întâi persoanei care solicită un astfel de transfer sarcina să demonstreze necesitatea lui. Dacă se demonstrează acest lucru, atunci este de competența instituției vizate să verifice dacă nu există niciun motiv să se considere că transferul în cauză ar putea aduce atingere intereselor legitime ale persoanei vizate. În lipsa unui motiv de această natură, se impune efectuarea transferului solicitat, în timp ce, în caz contrar, instituția vizată trebuie să evalueze comparativ diferitele interese în cauză în vederea pronunțării cu privire la cererea de acces. Decizia adoptată cu privire la o cerere de acces la documente depinde de interesul care trebuie să prevaleze în speță (a se vedea Hotărârea din 16 iulie 2015, ClientEarth și PAN Europe/EFSA, C-615/13 P, EU:C:2015:489, punctul 47 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 13 ianuarie 2017, Deza/ECHA, T-189/14, EU:T:2017:4, punctul 53 și jurisprudența citată).
- 68 În speță, Comisia a considerat în mod întemeiat că, în ceea ce privește informațiile și aprecierile referitoare la viața privată a lui MS, a lui X, precum și a altor terți și care ar permite identificarea lor, conținutul documentelor în litigiu ar face parte din noțiunea de date cu caracter personal.
- 69 Or, divulgarea publică a documentelor în litigiu în temeiul Regulamentului nr. 1049/2001 ar aduce atingere protecției vieții private și integrității atât a lui MS, cât și a lui X și a celorlalți terți citați în aceste documente.
- 70 Astfel, având în vedere împrejurările speței, nu este nici în interesul lui MS, nici în cel al lui X, nici al celorlalți terți citați ca documentele în litigiu să intre în domeniul public.
- 71 Din acest motiv, Comisia trebuia să evalueze comparativ diferitele interese în cauză în vederea pronunțării cu privire la cererea de acces la reclamația lui X și la corespondența dintre MS și aceasta prin poșta electronică și prin intermediul unei rețele sociale, din perspectiva excepției referitoare la protecția vieții private și a integrității individului prevăzute la articolul 4 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1049/2001, în conformitate cu Regulamentul nr. 45/2001.
- 72 În această privință, Comisia ar trebui de asemenea să țină seama de faptul că, în conformitate cu articolul 4 alineatul (6) din Regulamentul nr. 1049/2001, dacă doar o parte a documentului solicitat era vizată de una sau de mai multe dintre excepțiile menționate mai sus, celelalte părți ale documentului trebuiau să fie divulgate (a se vedea în acest sens Ordonanța din 27 noiembrie 2012, Steinberg/Comisia, T-17/10, nepublicată, EU:T:2012:625, punctul 55 și jurisprudența citată).
- 73 Cu toate acestea, Comisia a apreciat că, în speță, nu era posibil ca anumite părți din documentele în litigiu să fie dissociate și să se considere că nu sunt acoperite de excepția prevăzută la articolul 4 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1049/2001, nici să se disocieze aceste documente de cele care conțineau datele personale în litigiu care îi privesc pe MS, pe X sau pe alți terți.
- 74 În această privință, trebuie arătat că, chiar și datele cu caracter personal care ar fi făcut obiectul unei anonimizări trebuiau considerate date cu caracter personal privind un terț, în măsura în care erau de natură să fie atribuite unei persoane fizice identificabile prin intermediul unor informații suplimentare.

- 75 Or, în speță, un acces parțial la informațiile cuprinse în reclamația lui X sau în corespondența schimbată între acesta din urmă și MS ar fi permis publicului să identifice persoanele menționate în documentele în litigiu.
- 76 Prin urmare, Comisia nu avea posibilitatea să acorde un acces parțial la documentele în litigiu fără să dezvăluie în special identitatea celorlalți terți care au fost citați în cadrul acestora.
- 77 Pe de altă parte, în măsura în care documentele în litigiu cuprindeau date cu caracter personal care nu îl priveau în mod exclusiv pe MS și care ar fi intrat în domeniul public dacă aceste documente ar fi fost comunicate acestei persoane, Comisia a făcut în mod întemeiat să prevaleze, în cadrul evaluării comparative a intereselor în cauză, interesul lui X și al celorlalți terți ca identitatea lor să nu intre în domeniul public în raport cu interesul lui MS ca această identitate să poată fi făcută publică și să respingă cererea de acces a acestuia din urmă, întemeindu-se pe excepția prevăzută la articolul 4 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1049/2001.
- 78 Prin urmare, argumentația invocată de reclamantă în această privință trebuie respinsă.
- 79 În consecință, primul aspect al primului motiv trebuie respins.

2) Cu privire la al doilea aspect al primului motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 2 și a articolului 4 alineatul (2) a doua liniuță din Regulamentul nr. 1049/2001

- 80 Reclamanta susține că documentele în litigiu nu au fost elaborate în vederea unei proceduri judiciare și că, în consecință, respingerea cererii de acces a lui MS, în măsura în care este întemeiată pe protecția procedurilor judiciare, nu este justificată. Aceasta subliniază că drepturile fundamentale, în special dreptul la apărare, sunt de natură să constituie un interes public superior de natură să justifice divulgarea acestor documente.
- 81 Cu toate acestea, rezultă din considerațiile prezentate la punctele 44-78 de mai sus că legalitatea Deciziilor din 2 februarie și din 19 aprilie 2016 nu poate fi repusă în discuție, întrucât toate documentele în litigiu sunt acoperite de excepția prevăzută la articolul 4 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1049/2001.
- 82 În consecință, al doilea aspect al primului motiv trebuie înlăturat ca fiind inoperant, astfel încât primul motiv este respins în totalitate.

3) Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea obligației de motivare, a principiului bunei administrări, a principiului respectării vieții private, a dreptului la apărare și a principiului proporționalității

- 83 Reclamanta susține că, întrucât i-a refuzat accesul la documentele în litigiu, Comisia a compromis exercitarea de către MS a dreptului său la apărare și în special a dreptului de acces al acestuia la dosarul care îl privea, garantat de articolul 41 alineatul (2) litera (b) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”), a dreptului la un proces echitabil, garantat de articolul 47 din cartă, și ar fi încălcat de asemenea principiul respectării vieții private, garantat de articolul 7 din cartă, precum și principiul proporționalității.
- 84 În ceea ce privește argumentul Comisiei potrivit căruia aceasta putea înceta colaborarea lui MS cu rețeaua Team Europe în orice moment, reclamanta arată că, întrucât Comisia a adus o acuzație gravă privind anumite comportamente nedorite ale lui MS față de X și de alți terți, dreptul la apărare al lui MS și prezumția de nevinovăție impuneau autorizarea accesului la documentele contestate.

- 85 În plus, reclamanta susține că motivația Comisiei ar fi pur generică, deoarece aceasta nu explică în ce mod accesul la documentele în litigiu, de exemplu prin ascunderea numelor menționate în aceste documente, ar pune în pericol interesul protecției datelor cu caracter personal și a vieții private a persoanelor vizate. Aceasta adaugă că nu se poate considera că Comisia a fost imparțială în cursul soluționării reclamației lui X.
- 86 Cu titlu principal, trebuie amintit că reiese din jurisprudență că obligația de motivare constituie o normă fundamentală de procedură care trebuie diferențiată de problema temeiniciei motivelor, aceasta din urmă ținând de legalitatea pe fond a actului în litigiu (Hotărârea din 22 martie 2001, Franța/Comisia, C-17/99, EU:C:2001:178, punctul 35, și Hotărârea din 22 mai 2012, Internationaler Hilfsfonds/Comisia, T-300/10, EU:T:2012:247, punctul 180).
- 87 În această privință, Comisia a indicat în mod clar, în Decizia din 19 aprilie 2016, excepțiile pe care se întemeia respingerea cererii de acces al lui MS la documentele în litigiu, invocând în special, pentru toate documentele, excepția prevăzută la articolul 4 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1049/2001 referitoare la protecția vieții private și a integrității individului.
- 88 Astfel, din Decizia din 19 aprilie 2016 reiese că Comisia a considerat că întregul conținut al documentelor în litigiu făcea parte din noțiunea de date cu caracter personal, fiind vorba despre informații care s-ar fi referit atât la viața privată a lui MS, cât și la cea a altor persoane și care ar fi permis identificarea acestor persoane în cazul divulgării publice a acestor documente în temeiul Regulamentului nr. 1049/2001, că divulgarea acestor date ar constitui, așadar, un transfer de date cu caracter personal în temeiul articolului 8 litera (b) din Regulamentul nr. 45/2001 și că nu era îndeplinită niciuna dintre condițiile cumulative pentru un asemenea transfer.
- 89 Rezultă nu numai că MS era în măsură să cunoască justificările Deciziei din 19 aprilie 2016, ci și că Tribunalul putea controla legalitatea acestei decizii, astfel cum reiese, de altfel, din cuprinsul punctelor 44-78 de mai sus. Or, potrivit jurisprudenței, motivarea impusă la articolul 296 TFUE trebuie să fie adaptată naturii actului în cauză și trebuie să menționeze în mod clar și neechivoc raționamentul instituției autoare a actului, astfel încât să dea posibilitatea persoanelor interesate să ia cunoștință de temeiurile măsurii luate, iar instanței Uniunii să își exercite controlul (a se vedea Hotărârea din 22 aprilie 2008, Comisia/Salzgitter, C-408/04 P, EU:C:2008:236, punctul 56 și jurisprudența citată). În consecință, în ceea ce privește documentele în litigiu, Comisia și-a îndeplinit obligația de motivare.
- 90 Pe de altă parte, nici argumentul reclamantei potrivit căruia faptul de a nu acorda acces lui MS la documentele în litigiu ar fi încălcat dreptul la apărare al acestuia și în special dreptul de acces la dosarul care îl privea, precum și principiul prezumției de nevinovăție și ar fi fost contrar cartei nu poate fi admis, întrucât cererea de acces la documentele în litigiu nu se înscria în cadrul unei proceduri, administrative sau judiciare, în care aceste drepturi și principii ar fi fost aplicabile, ci în cadrul unei relații contractuale între MS și Comisie care era guvernată de scrisoarea de acord și de dreptul aplicabil acesteia din urmă.
- 91 Rezultă din ceea ce precedă că este necesar să se respingă al doilea motiv și, în consecință, cererea de anulare a Deciziilor din 2 februarie și 19 aprilie 2016, în măsura în care prin acestea se respinge cererea de acces al lui MS la documentele în litigiu, fără să fie necesară pronunțarea cu privire la admisibilitatea cererii de anulare în măsura în care aceasta privește Decizia din 2 februarie 2016.

c) Cu privire la cererea de anulare a Deciziei din 16 iunie 2016 de respingere a cererii lui MS de a i se transfera datele personale în litigiu

- 92 În susținerea prezentei cereri de anulare, reclamanta invocă un motiv unic, întemeiat pe încălcarea articolelor 8, 13 și 20 din Regulamentul nr. 45/2001.

- 93 Potrivit reclamantei, normele stabilite la articolul 8 din Regulamentul nr. 45/2001 nu fac parte din condițiile sau din limitările dreptului general de acces prevăzut la articolul 13 din acest regulament. Nu ar exista niciun motiv să se considere că transferul datelor personale în litigiu ar fi putut aduce atingere intereselor legitime ale terților. În special, Comisia nu ar fi demonstrat, astfel cum ar fi constatat Mediatorul la punctul 32 din propunerea sa de soluționare pe cale amiabilă, că divulgarea documentelor în litigiu ar fi adus atingere în mod concret și efectiv vieții private și integrității lui X sau celor ale altor persoane care ar fi fost menționate în aceste date. În subsidiar, reclamanta susține că condițiile cumulative de la articolul 8 litera (b) din Regulamentul nr. 45/2001 erau îndeplinite în speță.
- 94 În plus, reclamanta arată că singurul scop al cererilor lui MS era acela de a înțelege acuzațiile care i se aduceau și de a demonstra că aceste acuzații erau neîntemeiate, în vederea restabilirii adevărului și onoarei sale. În plus, transferul datelor personale în litigiu ar fi fost necesar în vederea înțelegerii Deciziei Comisiei din 10 aprilie 2013 de încetare a colaborării lui MS cu rețeaua Team Europe. Respingerea cererii lui MS de a i se transfera aceste date personale nu ar fi fost justificată nici de articolul 20 din Regulamentul nr. 45/2001, fapt constatat de asemenea de Mediator.
- 95 Comisia susține, în ceea ce privește pretinsa aplicare incorectă a articolelor 13 și 20 din Regulamentul nr. 45/2001, că datele personale în litigiu nu erau date cu caracter personal care îl priveau numai pe MS și nu erau susceptibile să facă obiectul unei verificări a exactității, al unei rectificări, al ștergerii sau al blocării de către acesta din urmă. Autorizarea accesului, punerea în discuție sau obținerea rectificării unei descrieri pur subiective realizate de Comisie de către o petentă care a participat la o conferință și la o cină cu MS și care a corespondat cu acesta prin intermediul unei rețele sociale și prin poșta electronică nu ar reprezenta nici rolul, nici obiectivul Regulamentului nr. 45/2001.
- 96 În plus, în ceea ce privește aplicarea articolului 8 litera (b) din Regulamentul nr. 45/2001, Comisia susține că datele cu caracter personal nu pot face obiectul unui transfer către un terț decât dacă acest transfer, pe de o parte, îndeplinește condițiile prevăzute la articolul 8 litera (a) sau (b) din acest regulament și, pe de altă parte, constituie o prelucrare licită, în conformitate cu cerințele articolului 5 din același regulament. Reclamanta nu ar indica, în acțiunea sa din cauza T-435/16, în ce mod transferul către MS a datelor cu caracter personal ale terților ar fi putut fi considerat licit. Comisia susține, așadar, că necesitatea transferului datelor cu caracter personal, în sensul articolului 8 litera (b) din același regulament, nu era stabilită. În plus, aceasta arată că MS cunoștea foarte bine motivele care se aflau la baza Deciziei sale din 10 aprilie 2013 de încetare a colaborării acestuia cu rețeaua Team Europe.
- 97 În ceea ce privește argumentul reclamantei – prin care se urmărește contestarea aplicării articolului 20 din Regulamentul nr. 45/2001 –, potrivit căruia aceasta nu a dovedit existența unui risc real pentru drepturile fundamentale sau pentru interesele legitime ale terților, Comisia arată că a consultat-o pe X și că ea se temea că MS va recurge la represalii împotriva ei sau a prietenilor săi. Ținând seama de aceste temeri și de documentele în litigiu care se aflau în posesia sa, Comisia apreciază că exista un astfel de risc.
- 98 În sfârșit, Comisia susține că nu era posibil să se disocieze anumite date cuprinse în documentele în litigiu și să se considere că acestea nu erau acoperite de noțiunea de date cu caracter personal. În consecință, nu era posibil să îi acorde un acces parțial (altul decât cel la informații fără conținut substanțial) la documentele în litigiu fără să dezvăluie date cu caracter personal sau informații privind viața privată a terților interesați sau care să permită identificarea lor.
- 99 Cu titlu introductiv, este necesar să se observe că Regulamentul nr. 45/2001 urmărește un obiectiv diferit față de Regulamentul nr. 1049/2001. În timp ce acesta din urmă urmărește să asigure cea mai mare transparență posibilă procesului decizional al autorităților publice ale Uniunii, precum și informațiilor pe care se întemeiază deciziile acestora, primul urmărește, astfel cum indică articolul 1 din acesta, să asigure protecția drepturilor și a libertăților fundamentale ale persoanelor fizice, în

special a dreptului la viața privată, în cadrul prelucrării datelor cu caracter personal (Hotărârea din 29 iunie 2010, Comisia/Bavarian Lager, C-28/08 P, EU:C:2010:378, punctul 49, și Hotărârea din 21 septembrie 2016, Secolux/Comisia, T-363/14, EU:T:2016:521, punctul 26).

- 100 Reiese din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului privind aplicarea articolului 8 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950, că dreptul unei persoane la protecția reputației sale este un element al dreptului la respectarea vieții private (Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 21 septembrie 2010, Polanco Torres și Movilla Polanco împotriva Spaniei, CE:ECHR:2010:0921JUD 003414706, punctul 40, și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 7 februarie 2012, Axel Springer AG împotriva Germaniei, CE:ECHR:2012:0207JUD 003995408, punctul 83). Reputația unei persoane face parte integrantă din identitatea sa personală și din integritatea sa morală, care fac parte din viața sa privată (Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1992, Pfeifer și Plankl împotriva Austriei, CE:ECHR:1992:0225JUD 001080284, punctul 35). Aceleași considerații se aplică și onoarei unei persoane (Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 4 octombrie 2007, Sanchez Cardenas împotriva Norvegiei, CE:ECHR:2007:1004JUD 001214803, punctul 38, și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 9 aprilie 2009, A. împotriva Norvegiei, CE:ECHR:2009:0409JUD 002807006, punctul 64).
- 101 Conform articolului 13 litera (c) din Regulamentul nr. 45/2001, persoana vizată de datele cu caracter personal care fac obiectul prelucrării are dreptul de a obține comunicarea într-o formă inteligibilă a datelor care fac obiectul prelucrării, precum și a altor informații disponibile cu privire la originea datelor. În această privință, Regulamentul nr. 45/2001 trebuie interpretat în conformitate cu articolul 41 din cartă, care recunoaște dreptul la bună administrare și în special dreptul de acces al oricărei persoane la dosarul care o privește (Hotărârea din 16 septembrie 2013, CN/Consiliul, F-84/12, EU:F:2013:128, punctele 39 și 40).
- 102 În acest context, protecția dreptului fundamental la respectarea vieții private presupune, printre altele, ca orice persoană fizică să poată să se asigure că datele cu caracter personal care o privesc sunt exacte și sunt prelucrate în mod legal. Pentru a putea efectua verificările necesare, persoana vizată are un drept de acces la datele care o privesc, care fac obiectul unei prelucrări. Acest drept de acces este necesar, printre altele, pentru a-i permite persoanei vizate să obțină din partea operatorului, după caz, rectificarea, ștergerea sau blocarea datelor respective și, în consecință, să își exercite dreptul de a solicita ca aprecierile care o privesc să fie, după o anumită perioadă, șterse, adică distruse (a se vedea prin analogie Hotărârea din 20 decembrie 2017, Nowak, C-434/16, EU:C:2017:994, punctul 57 și jurisprudența citată).
- 103 În special cu privire la motivele invocate de reclamantă la punctul 94 de mai sus, aceasta a demonstrat la un standard juridic corespunzător necesitatea de a dispune de un drept de acces la datele personale în litigiu care îl privesc pe MS pentru a putea să solicite, după caz, rectificarea sau ștergerea lor. Astfel, acesta din urmă nu avusese acces la alegerile privind comportamente nedorite din partea sa, prezentate în reclamația lui X, deși aceste alegeri fuseseră identificate în mod clar de Comisie ca fiind la originea deciziilor acesteia din 10 aprilie 2013 de încetare a colaborării sale cu rețeaua Team Europe (a se vedea punctul 6 de mai sus) și fuseseră astfel de natură să dăuneze reputației și onoarei sale, în calitate de colaborator la această rețea.
- 104 Cu toate acestea, articolul 20 din Regulamentul nr. 45/2001 prevede excepții și limitări la dreptul de acces al persoanei vizate și în special că instituțiile și organele Uniunii pot limita aplicarea articolului 13 din acest regulament în cazul în care o astfel de restricție constituie o măsură necesară pentru a garanta protecția persoanei vizate sau a drepturilor și libertăților altora.

- 105 În plus, transferul datelor cu caracter personal altor destinatari decât instituțiile și organele Uniunii și persoanele vizate este reglementat de articolul 8 din Regulamentul nr. 45/2001, care dispune în special că datele cu caracter personal nu pot fi transferate unui astfel de destinatar decât în cazul în care acesta demonstrează necesitatea transferului lor și nu există niciun motiv să se presupună că transferul ar putea aduce atingere intereselor legitime ale persoanei vizate.
- 106 În măsura în care datele personale în litigiu sunt date cu caracter personal care îi privesc atât pe MS, cât și pe X și pe alți terți citați în documentele în litigiu, este necesar să se efectueze o analiză comparativă a intereselor legitime – aflate în conflict în speță – ale diferitor persoane, pentru a stabili dacă exista un interes superior care justifica să se refuze să i se acorde lui MS dreptul de acces la aceste date personale.
- 107 Or, chiar și dacă se admite argumentul Comisiei potrivit căruia necesitatea protecției se aplica documentelor în litigiu în integralitatea lor, aceasta nu a justificat, în Decizia din 16 iunie 2016, în ce mod divulgarea acestor documente și în special a celor două documente care cuprind corespondența dintre X și MS, la care acesta din urmă avusese deja acces în calitate de autor sau de destinatar, ar fi putut aduce atingere în mod concret și efectiv intereselor legitime ale lui X sau ale altor terți citați în aceste documente.
- 108 În această privință, Comisia nu se poate referi, cu titlu suplimentar, în Decizia din 19 aprilie 2016, la faptul că persoana care a depus reclamația nu dorea ca datele personale în litigiu să fie aduse la cunoștința lui MS din cauza temerii unor represalii. Deși Comisia a arătat, în ședință, că una dintre persoanele citate în documentele în litigiu locuia în același oraș cu MS, niciun element din dosar nu indică faptul că acesta din urmă, care dispunea deja de informații suficiente pentru a-i identifica pe X și pe Y ca fiind persoanele care ar fi putut să fie la originea reclamației, ar fi intenționat să exercite represalii în privința lor, depășind acțiunile necesare în vederea apărării intereselor sale legitime.
- 109 La punctul 32 din propunerea de soluționare pe cale amiabilă, însuși Mediatorul a arătat că, „din punctul de vedere al dreptului la apărare [al lui MS], [m]otivul [refuzului divulgării documentelor în litigiu din cauza necesității protecției confidențialității lui X era] insuficient, având în vedere că reprezentanța Comisiei nu [făcuse] dovada unui risc real pentru drepturile fundamentale sau pentru interesele legitime ale lui [X] și că [d]eclarațiile [acesteia din urmă] și probele prezentate [de aceasta] consti[uiu] probele decisive, chiar unice, împotriva lui [MS]”.
- 110 În această privință, trebuie subliniat că, potrivit jurisprudenței, simpla împrejurare că un document vizează un interes protejat de o excepție nu este suficientă pentru a justifica aplicarea ei. Instituția în cauză trebuie deopotrivă să furnizeze explicații cu privire la modul în care accesul la documentul respectiv ar putea aduce atingere concret și efectiv interesului protejat printr-o excepție prevăzută la acest articol (a se vedea Hotărârea din 16 iulie 2015, ClientEarth/Comisia, C-612/13 P, EU:C:2015:486, punctul 68 și jurisprudența citată, Hotărârea din 11 martie 2009, Borax Europe/Comisia, T-121/05, nepublicată, EU:T:2009:64, punctul 43 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 11 martie 2009, Borax Europe/Comisia, T-166/05, nepublicată, EU:T:2009:65, punctul 50 și jurisprudența citată).
- 111 În speță, din Decizia din 16 iunie 2016 nu reiese că această instituție a procedat la o evaluare comparativă adecvată a diferitor interese legitime, astfel cum impunea coroborarea articolelor 8, 13 și 20 din Regulamentul nr. 45/2001.
- 112 Din ansamblul aprecierilor care precedă reiese că Decizia din 16 iunie 2016 privind respingerea cererii lui MS de a i se transfera datele personale în litigiu încalcă articolele 8, 13 și 20 din Regulamentul nr. 45/2001 și trebuie, pentru acest motiv, să fie anulată, fără să fie necesară examinarea celuiilalt motiv invocat de reclamantă.

2. Cu privire la cererile în despăgubire

- 113 Reclamanta solicită repararea prejudiciului moral pe care MS l-ar fi suferit din cauza respingerii, de către Comisie, a cererii de acces al acestuia la documentele în litigiu și de transfer către acesta al datelor personale în litigiu.
- 114 Reclamanta susține că, prin faptul că a refuzat să permită accesul lui MS la documentele și la mărturiile în litigiu, precum și prin faptul că a refuzat să îi transmită acestuia datele personale în litigiu, Comisia a adoptat un comportament culpabil și i-a încălcat drepturile fundamentale, precum dreptul la apărare și dreptul la respectarea vieții private, astfel încât i-a provocat lui MS un sentiment de nedreptate și o pierdere a încrederii în această instituție. Pentru aceste motive, reclamanta consideră că cererea în reparație poate fi detașată de cererea în anulare și rămâne valabilă chiar dacă acțiunea în anulare ar fi respinsă. În acest scop, reclamanta evaluează prejudiciul suferit de MS la 20 000 de euro, pentru fiecare cauză, adică un quantum total de 40 000 de euro.
- 115 Potrivit unei jurisprudențe constante, angajarea răspunderii extracontractuale a Uniunii, în sensul articolului 340 TFUE, pentru comportamentul ilicit al unei instituții este supusă întrunirii mai multor condiții, și anume nelegalitatea comportamentului imputat instituției Uniunii, caracterul real al prejudiciului și existența unei legături de cauzalitate între comportamentul instituției și prejudiciul invocat. În cazul în care una dintre aceste condiții nu este îndeplinită, acțiunea trebuie respinsă în întregime, fără a fi necesară examinarea celorlalte condiții ale răspunderii extracontractuale (Hotărârea din 14 octombrie 2014, Giordano/Comisia, C-611/12 P, EU:C:2014:2282, punctul 35 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 9 septembrie 1999, Lucaccioni/Comisia, C-257/98 P, EU:C:1999:402, punctul 14).
- 116 În plus, concluziile prin care se urmărește repararea unui prejudiciu material sau moral trebuie respinse atunci când prezintă o legătură strânsă cu concluziile în anulare care au fost, ele însele, respinse ca inadmisibile sau ca nefondate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 septembrie 2006, Comisia/Fernández Gómez, C-417/05 P, EU:C:2006:582, punctul 51).
- 117 În speță, cererea în repararea prejudiciului moral pe care MS l-ar fi suferit din cauza pretensei nelegalități a refuzului de a i se permite accesul la documentele în litigiu prezintă o legătură strânsă cu cererea în anularea Deciziilor din 2 februarie și din 19 aprilie 2016, în măsura în care acestea resping cererea de acces al lui MS la documentele în litigiu. Or, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 43-91 de mai sus, examinarea motivelor prezentate în susținerea acestei cereri în anulare nu a demonstrat nicio nelegalitate săvârșită de Comisie și, așadar, nicio încălcare de natură să angajeze răspunderea acesteia. Prin urmare, cererea în despăgubire pentru pretinsul prejudiciu suferit de MS din cauza acestor nelegalități trebuie să fie de asemenea respins ca nefondat.
- 118 În ceea ce privește cererea în despăgubirea prejudiciului moral pe care MS l-ar fi suferit din cauza pretensei nelegalități a refuzului de a i se transfera datele personale în litigiu, rezultă din cuprinsul punctului 112 de mai sus că Decizia din 16 iunie 2016 de respingere a cererii de transfer către MS a acestor date personale încalcă articolele 8, 13 și 20 din Regulamentul nr. 45/2001 și trebuie, pentru acest motiv, să fie anulată. Potrivit unei jurisprudențe constante, anularea unui act afectat de nelegalitate poate constitui, prin ea însăși, repararea adecvată și în principiu suficientă a oricărui prejudiciu moral pe care l-a putut produce acest act (a se vedea Hotărârea din 9 noiembrie 2004, Montalto/Consiliul, T-116/03, EU:T:2004:325, punctul 127 și jurisprudența citată), cu excepția cazului în care reclamantul demonstrează că a suferit un prejudiciu moral care poate fi separat de nelegalitatea care justifică anularea și care nu poate fi reparat integral prin această anulare (a se vedea Hotărârea din 6 iunie 2006, Girardot/Comisia, T-10/02, EU:T:2006:148, punctul 131 și jurisprudența citată).

- 119 Sentimentul de nedreptate și suferințele pe care le ocaziona faptul că o persoană trebuie să desfășoare o procedură contencioasă pentru a i se recunoaște drepturile constituie un prejudiciu care se poate deduce din simplul fapt că administrația a săvârșit nelegalități. Aceste prejudicii sunt reparabile atunci când nu sunt compensate de satisfacția care rezultă din anularea actului nelegal (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 iulie 2014, CG/BEL, F-115/11, EU:F:2014:187, punctul 132).
- 120 Pe de altă parte, anularea unui act afectat de nelegalitate nu poate constitui în sine o reparare adecvată atunci când actul atacat cuprinde o apreciere explicit negativă a capacităților reclamantului susceptibilă să îl lezeze (a se vedea în acest sens Hotărârea din 7 februarie 1990, Culin/Comisia, C-343/87, EU:C:1990:49, punctele 27-29, Hotărârea din 23 martie 2000, Rudolph/Comisia, T-197/98, EU:T:2000:86, punctul 98, și Hotărârea din 13 decembrie 2005, Cwik/Comisia, T-155/03, T-157/03 și T-331/03, EU:T:2005:447, punctele 205 și 206).
- 121 În speță, Decizia din 16 iunie 2016, prin care s-a respins cererea de transfer către MS a datelor personale în litigiu, fără efectuarea unei analize comparative adecvate a diferitor interese legitime, a putut să îi provoace lui MS un sentiment de nedreptate și o pierdere a încrederii în Comisie. În plus, această decizie era bazată, astfel cum reiese din considerațiile dezvoltate de Comisie în fața Mediatorului și în fața Tribunalului, pe „temerea de represalii din partea lui [MS] față [de] [X] sau față de celelalte persoane citate în reclamația acesteia”, și anume sub forma unei aprecieri negative față de MS și care l-a putut răni.
- 122 În aceste împrejurări, anularea Deciziei din 16 iunie 2016 nu poate, în sine, să fie suficientă să constituie o reparare adecvată a prejudiciului moral suferit de MS din cauza acestei decizii.
- 123 Prin urmare, este necesar să se admită în parte cererea în repararea daunei morale suferite de MS din cauza refuzului nelegal de a i se transfera datele personale în litigiu, în cuantum de 5 000 de euro, și să se respingă în rest această cerere.

IV. Cu privire la cheltuielile de judecată

- 124 Potrivit articolului 134 alineatul (3) din Regulamentul de procedură, în cazul în care părțile cad, fiecare, în pretenții cu privire la unul sau mai multe capete de cerere, fiecare parte suportă propriile cheltuieli de judecată.
- 125 În speță, întrucât atât reclamanta, cât și Comisia au căzut în pretenții cu privire la unele dintre capetele de cerere formulate, fiecare suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera întâi)

declară și hotărăște:

- 1) Anulează Decizia Comisiei Europene din 16 iunie 2016 de respingere a cererii lui MS de a i se transfera anumite date cu caracter personal.**
- 2) Obligă Comisia la plata către VG, în calitate de moștenitoare universală a lui MS, a sumei de 5 000 de euro.**
- 3) Respinge în rest acțiunea.**
- 4) VG și Comisia suportă, fiecare, propriile cheltuieli de judecată.**

Pelikánová

Valančius

Öberg

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 27 noiembrie 2018.

Semnături